AJÁNLÁS

Vécsei Károly a statisztika és szociológia idős marosvásárhelyi professzora, nyugalmazott akadémiai főkutató. Az 1989. évi fordulatot követően megújult munkakedvvel évről évre újabb demográfiai és szociográfiai tanulmányokkal, szakcikkekkel lépett a közönség elé.

A mai Erdély nemzetiségi arculatának átalakulását meghatározó tényezőket vizsgálva elsők között szentelt megkülönböztetett figyelmet az 1977. évi népszámlálás születési hely szerinti kimutatásának. A vonatkozó adatok sokoldalú feldolgozásával ő tárta fel legrészletesebben az országrészek közötti vándormozgalmak szerepét az erdélyi városok elrománosodásában, e folyamat szocio-kulturális és interetnikai kihatásait is taglalva. A témában született írásai rangos tudományos kiadványokban kaptak helyet; kutatási eredményeiről magyarországi szakmai fórumokon is beszámolt.

Az 1992. évi népszámlálás több részletben nyilvánosságra hozott eredményeire szinte megjelenésük pillanatában sorozatosan reagált. A romániai magyarság számának csökkenését – sokaktól eltérően – tényként fogadta el, s azt egy hosszabb idő óta tartó folyamat betetőzésének tekintette. A számadatok meddő vitatása helyett inkább a jelenség összetevőit igyekezett felderíteni, az asszimiláció kérdéskörét állítva vizsgálódása középpontjába. A végleges népszámlálási eredmények ismertetését nagyobb ívű történeti visszatekintéssel kötötte össze. A romániai magyarság részletes demográfiai adatairól az itteni magyar sajtóban ugyancsak az ő tollából jelent meg a legátfogóbb tájékoztatás.

Mindezek mellett szűkebb körű mikrovizsgálatokat is végzett: Marosvásárhelyen a helyi etnikumközi viszonyokra és a hivatalos magyar nyelvhasználatra, Parajdon pedig a cigányságra vonatkozóan.

Tanulmányai, cikkei, bár nem monografikus igényű feldolgozások, együttesen hiánypótló jellegűek és jelentőségűek. Különösen vonatkozik ez demográfiai, nemzetiségstatisztikai írásaira. Ideértve a nagyközönségnek szánt publicisztikus hangvételű cikkeit is, jóllehet ezek mintha inkább ürügyet szolgáltatnának számára, hogy a vázolt folyamatok elevenbevágó társadalmi-politikai összefüggéseit tárgyalja, olykor vitairatba illő hevülettel.

Az időnként szenvedélyes tárgyalásmód és a napi politika területére tett kitérők ellenére sem kérdőjelezhetők meg az idős kutatónak a romániai magyar társadalomtudomány által kevésbé figyelemre méltatott szakterületen elért eredményei. Egybegyűjtött írásainak önálló kötetben való

megjelentetése fontos hozzájárulás a romániai magyarság önismeretének gazdagításához. A kutatók számára is haszonnal forgatható dokumentáció közzététele különösen a szélesebb olvasóközönség orientálása szempontjából indokolt.

Budapest, 2001. január 15.

VARGA E. ÁRPÁD